

استفاده از بالن‌های اینترنتی و خودروهای مجهز به آنتن و دکل‌های مخابراتی برای سوانح طبیعی در سراسر دنیا مرسوم است. ارتباطات و اینترنت یکی از نیازهای اساسی و ابتدایی در مناطق بحرانی و حادثه‌دیده است. مردم و نیروهای بومی از طریق ارتباطات موبایل و اینترنت می‌توانند به دیگران اطلاع‌رسانی کرده و ابعاد حادثه، نیازهای ضروری و اساسی، شرایط منطقه و وضعیت اضطراری را به سراسر جهان مخابره کنند.

در ماجرای سیل خرم‌آباد و پلدختر اوایل فروردین‌ماه، از **بالن اینترنتی** پژوهشگاه فضایی ایران برای دسترسی به اینترنت استفاده شد. این بالن توانست در ارتفاع ۱۰۰ متری بالای شهر پلدختر قرار گرفته و تا شعاع ۱۰ کیلومتری را زیر پوشش اینترنت و وای‌فای عمومی قرار دهد. به گفته سازمان فضایی ایران و پژوهشگاه فضایی، ۸ هزار نفر به‌طور هم‌زمان می‌توانند به وای‌فای رایگان این بالن متصل شوند. خبرنگاران، نیروهای امدادی و هلال‌احمر، کارمندان دولتی و نیروهای نظامی و انتظامی به همراه مردم سیل‌زده موفق شدند در روزهای اولیه پس از سیل، از طریق این بالن به اینترنت دسترسی داشته و کارهای خود را پیش ببرند.

استفاده از **بالن‌های اینترنتی** و خودروهای مجهز به آنتن و دکل‌های مخابراتی برای سوانح طبیعی در سراسر دنیا مرسوم است. ارتباطات و اینترنت یکی از نیازهای اساسی و ابتدایی در مناطق بحرانی و حادثه‌دیده است. مردم و نیروهای بومی از طریق ارتباطات موبایل و اینترنت می‌توانند به دیگران اطلاع‌رسانی کرده و ابعاد حادثه، نیازهای ضروری و اساسی، شرایط منطقه و وضعیت اضطراری را به سراسر جهان مخابره کنند.

در حادثه سیل‌های اخیر کشور، از تعداد **بالن‌های اینترنتی** استفاده‌شده گزارشی منتشر نشده یا حداقل من ندیدم. محمدجواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات در همان سال اول وزارت خود (سال ۱۳۹۶) به تمام استان‌ها ابلاغ کرد، دنبال ساخت و آماده‌سازی **بالن‌های اینترنتی** برای استفاده در مواقع ضروری باشند. ستاد مدیریت بحران وزارت ارتباطات مصوب کرد تمامی استان‌ها به این امکان مجهز شوند تا در مواقع بحران، ارتباطات مورد نیاز را در کوتاه‌ترین زمان ممکن برقرار کنند. چندین استان از جمله استان‌های شمالی کشور به‌صورت آزمایشی به ساخت و آماده‌سازی بالن‌های اینترنتی اقدام کردند، اما مشخص نیست که آیا دیگر استان‌های کشور هم موفق شده‌اند بالن‌های خود را برای مواقع اضطراری آماده کنند یا خیر؟

زمانی که وزیر جوان ارتباطات ایران به تمام استان‌ها دستور داد **بالن اینترنتی** تهیه کنند، برای بسیاری از مردم و مسئولان سوال شد که ساخت چنین تجهیزاتی چه اهمیتی دارد و با توجه به هزینه‌های گران و زیاد آن، آیا ضرورت دارد هر استان یک بالن اینترنتی داشته باشد؟ آیا بهتر نیست این هزینه صرف کارهای زیرساختی دیگر شود و فقط چند بالن در کل کشور برای مصارف اضطراری آماده باشد؟

شاید اکنون بتوان دقیق‌تر و روشن‌تر به این ابهامات و سوالات پاسخ داد. اگر استان‌های گلستان، لرستان و خوزستان **بالن اینترنتی** داشتند، بی‌شک امداد رسانی بهتر و سریع‌تری به سیل‌زده‌ها انجام می‌گرفت. گزارش‌ها و اطلاعات دقیق‌تر و موثقی‌تری به دست مدیران و مسئولان استانی می‌رسید و شاید خسارات و صدمات کمتری به مردم و روستاها وارد می‌شد.

ایده‌های همراه ایده‌های همراه؛ پهپادهای زیستی

بالن‌های اینترنتی فقط برای دسترسی به وای‌فای و اینترنت توسط مردم عادی و مثلا چک کردن ایمیل، شبکه‌های اجتماعی و وبگردی نیستند؛ این بالن‌ها برای ماموریت‌های مختلفی ساخته و سفارشی‌سازی می‌شوند. یک **بالن اینترنتی** می‌تواند در مسیرها و موقعیت‌های جغرافیایی صعب‌العبور برای انسان در وضعیت‌های عادی یا بحرانی قرار گرفته و عکس و فیلم ارسال کند یا نقشه‌های ژئوپولوتیکی از منطقه ترسیم کرده و برای سرورهایی در دوردست بفرستد. گاهی اوقات این بالن‌ها بر اساس نوع ساخت و وزن باری که می‌توانند جابه‌جا کنند، حامل تجهیزات و دستگاه‌های ارتباطی سیار برای یک منطقه خاص هستند. یک کاربرد ویژه بالن‌های اینترنتی، توسعه ظرفیت‌های شبکه‌های ارتباطی و اینترنتی در بازه‌های خاص برای مناطق ویژه است. همانند بالن‌های اینترنتی که در ایام اربعین حسینی بالای شهر و مرز مهران به پرواز درمی‌آیند تا خیل جمعیت ساکن در این منطقه بتوانند از ارتباطات موبایل و دیتا استفاده کنند.

نکته دیگری که شاید برای مردم ابهام داشته باشد، چگونگی استفاده از **بالن‌های اینترنتی** است. در دنیا، روش‌های مختلفی برای دسترسی به وای‌فای رایگان و اینترنت مبتنی بر بالن وجود دارد، اما به‌طور خاص در شهر پلدختر، اکسس‌پوینت‌هایی در خیابان‌ها و مناطق شلوغ و حیاتی نصب شد تا مردم با گوشی‌های همراه و دیگر تجهیزات و دستگاه‌های خود به اینترنت متصل شوند. در این روش، به سیم‌کارت یا رم‌عبور وای‌فای و دیگر مکاینزها و مراحل احراز هویت نیازی نیست و کاربران بدون محدودیت می‌توانند از اینترنت استفاده کنند. سیل گسترده و چند استانی اخیر، در کشور، ویرانی‌ها و خسارات زیاد و جبران‌ناپذیری به مردم و زیرساخت‌های کشور وارد کرد که آثار آن تا سال‌ها باقی و همراه سیل‌زده‌ها خواهد بود. اما این فرصت را نیز فراهم کرد که در حوزه‌های مختلف از جمله ارتباطات تجربه‌های عملیاتی و میدانی جدیدی به دست آید. به پرواز درآمدن **بالن اینترنتی** بر فراز شهر پلدختر و اثرات زندگی‌بخش و امیدبخش آن برای شهر و مردم نشان داد چرا هر استان باید به فکر تهیه حداقل یک بالن اینترنتی باشد و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات نیاز دارد سرمایه‌گذاری بیشتری در این حوزه و تجهیزات برپایی شبکه‌های سیار ادهاک انجام دهد.

تاریخ انتشار:

01 فروردین 1398

نشانی منبع:

<https://www.shabakeh-mag.com/opinion/15647/%D8%A8%D8%A7%D9%84%D9%86%E2%80%8C%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%B2%D9%86%D8%AF%DA%AF%DB%8C%E2%80%8C%D8%A8%D8%AE%D8%B4>